Nro II. 1839

ORDINATIONES

A D

CLERUM CURATUM DIOECESEOS GR. CAT. PREMISLIENSIS.

Nro 112.

Republicamus Ordinationem Consistorii ddto 14ma Augusti 1815 Nro 1495 in fundamento Decreti Excelsi C. R. Gubernii ddto 14. Julii 1815 Nro 13391. quo ad internam structuram et decorationem Ecclesiarum parochialium editam, sequentis tenoris: Wysokie Rządy Krajowe na uczynione sobie doniesienie o przedsięwziętey roku przeszłego w niektórych Dekanatach Cyrkułu Przemyskiego, Samborskiego i Zółkiewskiego Wizycie Kanonney pod dniem 14. Lipca r. b. Nro 13391. zarządzić raczyły.

I. *Co do urządzenia wewnętrznego Cerkwiów parafialnych.*

Ponieważ po wielu mieyscach w Cerkwiach parafialnych zbywa na owém wewnętrznem urządzeniu, którego przepisy obrządku Greckiego wymagają, a bez którego porządek, przepisane w rytuałach Ceremonie, i jednostayność publicznego nabożeństwa zachowana bydź niemoże; przeto wszystkim C. K. Cyrkułowym urzędom zalecono, aby przy budowaniu Cerkwiów parafialnych ścisłą baczność na to miały, iżby Cerkwie te wewnątrz stosownie do przepisów obrządku Greckiego urządzone były.

Przepisy obrządku greckiego stanowią, aby w Cerkwi każdey znaydował się Ołtarz Wielki, Ikonostas, obrazy Zbawiciela Pana i Najświętszey Panny, Wrata carskie, tudzież Wrata poboczne, północnemi i południowemi zwane. Że bez urządzenia tego wszystkiego uroczyste nabożeństwo tak, jak przepisy obrządku Greckiego wymagają, odprawione bydź niemoże, przyzna każdy mający cokolwiek wiadomości rzeczonego obrządku. Zalecamy więc Przewielebnym JX. Dziekanom i Wieleb. XX. Parochom, aby z obowiązku swojego starania się o zachowanie i podniesienie obrządku tego, w którym są Pasterzami dusz krwią Jezusa Chrystusa okupionych, przy budowaniu, przestawianiu i nowém urządzeniu Cerkwiów parafialnych na to bacznemi byli, iżby urządzenia wewnętrznego tych Cerkwiów w obrządku Greckim przepisanego, nigdy niezaniedbywano.— Niektórzy Przewielebni JX. Dziekani i Wielebni XX. Parochowie chwalebney swojey w tej mierze gorliwości zaczęli już składać dowody, nauczając lud, jak to owe wewnętrzne Cerkwiów urządzenie jest potrzebném i zachęcając troskliwych o ozdobę i porządek domu Bożego Parafian, aby przez dobrowolne składki, do takiego swoich Cerkwiów urządzenia przykładali się. Przykładem ich niechay każdy Dusz Starownik postępuje sobie. Wszakże niema takiey Parafii, gdzieby się nieznaydowała większa lub mnieysza liczba Osób pobożnych, ożywionych chęcią ozdabiania i upiększania Cerkwiów swoich. A gdy częstokroć nakłady tych pobożnych na rzeczy i ozdoby mniey potrzebne jako to: Ołtarze poboczne, chorągwie i t. p. obracane bywają: Przeto Przewiel. JXX. Dziekani i Wiel. XX. Parochowie, osobliwie tych mieysc, gdzie zbywa na przyzwoitem Cerkwiów urządzeniu wewnętrznem, niechay pobożnych owych fundatorów zachęcają, aby nakłady swoje raczey na wystawienie Ikonastasu, Carskich Wrat i t. d. łożyli, a niżeli na Ołtarze poboczne, bez których Cerkwie parafialne, powszechnie jednego tylko Kapłana mające wyśmienicie obeyść się mogą. Dla pewnieyszego uskutecznienia tego, co się dopiero zaleciło stanowiemy:

1) Aby odtąd prośby o pobłogosławienie nowo wybudowanych lub przekształconych i reparowanych Cerkwiów zawsze przez względne Urzędy Dziekańskie były podawane, a Przewielebni JXX. Dziekani takowe prośby odsyłając do Konsystorza, aby wyrażali ażali Cerkiew potrzebująca pobłogosławienia wewnątrz stosownie do przepisów obrządku Greckiego jest urządzona. Prośby i wstawienia się tey okoliczności niewyrażające żadnego nieodbiorą skutku, a Cerkwie niemające przyzwoitego wewnątrz urządzenia zostaną niebłogosławione.

2) Aby odtąd w żadney Cerkwi a osobliwie niemającey okryślonego wyżey urządzenia pobocznych Ołtarzów bez wyraźnego na to zezwolenia Konsystorskiego nie zakładano. Prośby o takie pozwolenie przez Urzędy Dziekańskie podawane bydź mają, i z Urzędu Dziekańskiego zeznanie powinno bydź dodane, ażali Cerkiew wewnątrz jest tak urządzona, jak obrządek Grecki wymaga. Naostatek.

3) Aby Przewielebni JXX. Dziekani o tych Parochach, którzy w uskutecznieniu ninieyszego zlecenia celować będą, Konsystorzowi doniesienia czynili, iżby w nagrodę chwalebney ich o całość obrządku naszego gorliwości, sprawiedliwy wzgląd na nich mieć można.

II. Co do zaprowadzenia i urządzenia Szkółek Parafialnych.

Ponieważ z jedney strony zaprowadzenie szkółek parafialnych do wydoskonalenia młodzieży w prawdach religii i ukształcenia jey obyczajów wieleby pomogło, i dla tego naywyższe przepisy zaprowadzenia takich szkółek wymagają; z drugiey zaś strony na funduszu zbywa, z któregoby szkółki parafialne powystawiać, urządzić i zdatnemi Nauczycielami opatrzyć można; a temu niedostatkowi przez to tylko zaradzić by się mogło, gdyby Patronowie i Kollatorowie Beneficiów, tudzież Dominia i Gromady do utworzenia potrzebnego na to funduszu przychylić się chciały; przeto Wysokie Rządy Krajowe w zarządzeniu wyżey wzmiankowanem żądanie swoje wyraziły, aby Dusz Starownicy względnych swoich Kollatorów, Dominia i Gromady do utworzenia wzmiankowanego funduszu zachęcać i pobudzać usiłowali. O tém więc żądaniu Wysokich Rządów Krajowych całe Duchowieństwo uwiadomiając, Przewielebnym JXX. Dziekanom polecamy, aby do uskutecznienia onego wraz z podręcznêm swojém Duchowieństwem, według możności przykładali się, aby Kapłanów w tey mierze radą swoją wspierali, i o ich usilności Konsystorzowi dla tego donosili, iżby ich Wysokim Rządom Krajowym, jako gorliwych Dusz Starowników zalecić można; aby na ostatek Konsystorzowi donosili, gdyby gdzie Dominium, Patron i Kollator lub też Gromada od swojego Parocha skłoniona, do utworzenia funduszu Szkółki Parafialney przyczynić się chciała. Jako zaś we wszystkiem co się do duchownego pożytku Parafii ściąga, Paroch rostropnym, powolnym i umiarkowanym bydź powinien, tak szczególniey jeszcze w swoich o zaprowadzenie i urządzenie Szkoły Parafialney i jey funduszu staraniach, rostropności, powolności i umiarkowania trzymać się ma, aby odstępując od tych cnót, sam sobie nie stał się zawadą do osiągnienia zamiaru swojego.

III. Co do stawienia się do Aktu Wizyty Kanonney.

Wysokie Rządy Krajowe, wszystkim Dominiom, Magistratom i Zwierzchnościom gruntowym pod datą wyżey przytoczoną, przez względne C. K. Urzędy Cyrkułowe zalecić raczyły, aby nie tylko Parafianom i Poddanym stawienia się do Aktu Wizyty Kanonney nigdy niezabraniano, lecz aby oprócz tego do wszpomnioney Wizyty Dominia, Magistraty i Zwierzchności gruntowe swoich Reprezentantów posyłały. Ażeby więc w tym punkcie nikt żadney nie miał wymówki, zalecamy Wielebnym JXX. Parochom, iżby po odebraniu urzędowego od względnego Dziekana uwiadomienia o mającey nastąpić Wizycie Kanonney, Dominiom, Magistratom i Gruntowym Zwierzchnościom o mieyscu i dniu Wizyty Kanonney przyzwoicie donieśli, tudzież lud parafialny z Ambony o tem uwiadomili, znakomitszych, pobożnością i obyczajami dobremi celujących, a tém samém w porównaniu z innemi, wiary godnieyszych Parafian do stawienia się na Akt Wizyty Kanonney wezwali, przytém zaś wyraźnie oswiadczyli, że każdemu wolno na mieysce Wizyty Kanonney udać się, swoje wniesienia czynić, potrzeby swoje duchowne oświadczać, i rady lub oświecenia żądać. Naostatek:

IV. Co do szczepienia ospy Krowiey.

Żądaniem jest wyraźnem Wysokich Rządów Krajowych, aby Wielebni XX. Parochowie do rozszerzenia tego zbawiennego Instytutu, wiecey jak dotąd w ogólności postrzeżono, przykładali się; i w tym celu, aby tak w publicznych duchownych Naukach, jako też przy każdey inney okazyi, dobre skutki potrzebę i obowiązek szczepienia ospy Krowiey Parafianom swoim wykładali. Do tego dążą liczne Wysokich Rządów Krajowych rozrządzenia, swieżo ze strony Konsystorza pod dniem 14tym Lipca r. b. L. 1293 i 4tym Sierpnia t. r. L. 1414 powtórzone. Do tych więc rozrządzeń odsyłamy każdego, i wypełnienie onych każdemu zalecamy.

Przewielebni JXX. Dziekani niniejsze rozrządzenie po wszystkich swoich Parafiach drogą Kursoryi obwieszczą i zachowania wyrażonych w tém rozrządzeniu zaleceń dopilnują.— Dań w Konsystorzu gr. kat. Przemyskim dnia 22. Stycznia 1839.

JOANNES EPISCOPUS.

Polański.